

**ZAKON O SPREMEMBAH ZAKONA O ŠTIPENDIRANJU**

PREDLOG

EVA: 2026-2190-0005

## **I. UVOD**

### **1. Ocena stanja in razlogi za sprejetje predloga zakona**

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o štipendiranju (Uradni list RS, št. 122/23; ZŠtip-1C), ki je začel veljati 20. decembra 2023 in se je začel uporabljati v šolskem oziroma študijskem letu 2024/2025,[1] je na področju dodeljevanja Zoisovih štipendij uvedel spremembe, ki so v praksi povzročile številne upravne ovire pri presoji izpolnjevanja pogojev za priznanje Zoisove štipendije. Zapletle so preverjanje izpolnjevanja pogoja, da je organizator tekmovanja, katerega rezultati se lahko štejejo za izjemni dosežek, sofinanciran iz javnih sredstev. Tako je poleg državnih tekmovanj iz znanja ali raziskovanja, kjer je določil pogoj sofinanciranja iz javnih sredstev, uvedel še t. i. selekcijska in interesna tekmovanja, kjer je določil strožji pogoj sofinanciranja iz javnih sredstev ministrstva, pristojnega za vzgojo in izobraževanje.

Skupna značilnost uvedenih sprememb je bila, da se zakonska ureditev več ne osredotoča na samo kakovost izjemnega dosežka, ki ga dijak oziroma študent doseže na državnem tekmovanju, temveč na dejanja in status organizatorja državnega tekmovanja. Zato pogoji, pod katerimi lahko dijak oziroma študent pridobi Zoisove štipendije, niso več odvisni od njegovega znanja ali raziskovanja, temveč so postavljeni izven njegovega vpliva. Na pogoj, da mora biti državno tekmovanje sofinancirano iz javnih sredstev, namreč udeleženec tekmovanja ne more vplivati niti z njim ni seznanjen, saj državna tekmovanja, na katerih lahko dijaki oziroma študenti dosežejo izjemne dosežke, običajno potekajo na matičnih osnovnih oziroma srednjih šolah in se izvajajo na podoben način. Zato dijakom oziroma študentom pogoj, vezan na javno sofinanciranje določenega tekmovanja, ki težave pri razlagi povzroča celo upravnim organom in sodiščem, ne morejo iti v škodo.

Zahteva po javnem sofinanciranju državnih tekmovanj zato ni razumno povezana s ciljem podeljevanja Zoisovih štipendij, ki je v ustvarjanju dodane vrednosti na področju znanja, raziskovanja, razvojne dejavnosti in umetnosti (21. člen ZŠtip-1). Slednjo namreč ustvarjajo tako vlagatelji prošenj za dodelitev Zoisove štipendije, ki so prejeli zlato priznanje iz znanja na državnem tekmovanju, ki je sofinancirano iz javnih sredstev, kot tudi vlagatelji prošenj za dodelitev Zoisove štipendije, ki so prejeli zlato priznanje na državnem tekmovanju, ki ni sofinancirano iz javnih sredstev. Obe skupini vlagateljev prošenj so v zelo podobnem položaju, zato bi morali biti tudi obravnavani enako, in sicer tako, da bi se pravica do prejemanja Zoisove štipendije dodelila vsem. Pogoj, ali je organizator državnega tekmovanja sofinanciran iz javnih sredstev, ki je popolnoma izven vpliva tekmovalca, že na prvi pogled ne more biti razumen razlog, ki izhaja iz narave stvari, za različno obravnavo obeh opisanih skupin vlagateljev, ki sta z vidika namena podeljevanja Zoisovih štipendij v enakem položaju. Zato je neupravičeno izključevanje ene skupine vlagateljev za pridobitev Zoisove štipendije v neskladju s pravico do enakosti pred zakonom iz drugega odstavka 14. člena ustave.

ZŠtip-1C je pogoj sofinanciranja iz javnih sredstev dodatno zaostril tudi za dijake in študente, ki so se v času sprememb izvedbenega Pravilnika o dodeljevanju Zoisovih štipendij že udeležili tako šolskih kot tudi državnih tekmovanj, za katera se je naknadno izkazalo, da ne ustrezajo merilom za priznanje Zoisovih štipendij. S tem je prišlo do nedopustnega posega v upravičena pričakovanja dijakov in študentov, ki so se tekmovanj udeležili v dobri veri, da se bodo njihovi dosežki na teh tekmovanjih upoštevali pri vlogah za pridobitev Zoisovih štipendij. To je sprožilo številne pritožbe zoper odločbe Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije, ki so vloge za pridobitev Zoisove štipendije zavračali z utemeljitvijo, da ne izpolnjujejo pogoja sofinanciranja iz javnih sredstev. Ker je prvostopenjske odločbe potrdilo ministrstvo, pristojno za delo, kot drugostopenjski organ, so zavrnjeni prosilci za Zoisove štipendije zaradi razloga neizpolnjevanja pogoja sofinanciranja iz javnih sredstev vložili številne tožbe pred socialnim sodiščem, ki še niso pravnomočno rešene.

Vse navedeno tako pri prosilcih za Zoisovo štipendijo kot tudi pri prvo- in drugostopenjskem organu ter sodiščih zahteva veliko finančnih in kadrovskih virov, ki so povsem nepotrebni, saj rešujejo vprašanje obsega sofinanciranja iz javnih sredstev, ki z dosego namena zakonodajalca pri urejanju Zoisovih štipendij spodbujati razvojni in intelektualni potencial mladih ni stvarno povezan. Ker navedeni zakonski pogoj ni primeren za dosego cilja zakonodajalca urediti dodeljevanje Zoisovih štipendij najbolj nadarjenim dijakom oziroma študentom, ga zato lahko opredelimo za upravno oviro.

Razen 13. člena ZŠtip-1C, ki se je začel uporabljati 1. januarja 2024 ter 2., 7., 8. in 11. člena ZŠtip-1C, ki se začnejo uporabljati s šolskim oziroma študijskim letom 2025/2026; se preostale določbe zakona uporabljajo od dneva njegove uveljavitve.

## **2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA**

### **2.1 Cilji**

Sprememba Zakona o štipendiranju zaradi umika obveznosti/pogoja javnega financiranja šolskih tekmovanj. Pogoji, kdo financira določeno tekmovanje, ne sme biti razlog za zavrnitev ali odobritev prejemanja Zoisove štipendije, saj to na dolgi rok ruši pluralnost, naprednost, izobraženost in propulzivnost družbe, kateremu je namenjeno tovrstno štipendiranje. To je namreč investicija v prihodnost države, ki pa ne sme biti politično obarvana in odvisna od ideologije vsakokratne oblasti, ki določa, katere organizatorje državnih tekmovanj bo financirala prek javnih razpisov in na podlagi tega, komu bo dodelila Zoisove štipendije.

Dodeljevanje Zoisovih štipendij vezati zgolj in samo na kvaliteto samega izjemnega dosežka posameznega dijaka oziroma študenta in s tem aktivno spodbujati ustvarjanje dodane vrednosti na področju znanja, raziskovanja, razvojne dejavnosti in umetnosti.

Cilj zakona je tudi izenačiti pogoje za vrednotenje izjemnih dosežkov na državnih tekmovanjih in izjemnih dosežkov na mednarodnih tekmovanjih, saj se pri slednjih prav tako ne zahteva, da bi morala biti sofinancirana iz javnih sredstev, sofinanciranje na podlagi javnih razpisov ministrstva, pristojnega za vzgojo in izobraževanje pa niti pojmovno ni mogoče.

Kazalniki učinka se bodo merili po številu rešenih odprtih postopkov. Trenutno število odprtih postopkov s področja sofinanciranja iz javnih sredstev znaša 270 zadev; od tega 170 upravnih postopkov in 100 sodnih postopkov.

### **2.2 Načela**

Temeljni cilji zakona bodo uresničeni z upoštevanjem teh načel:

- Načelo zakonitosti
- Načelo prepovedi diskriminacije
- Načelo odprave upravnih ovir
- Načelo enakosti pred zakonom
- Načelo varstva zaupanja v pravo
- Načelo posebnega ustavnega varstva otrok

### **2.3 Poglavitne rešitve**

Predlog zakona ukinja pogoj sofinanciranja iz javnih sredstev oziroma javnih sredstev ministrstva, pristojnega za vzgojo in izobraževanje. Pogoji za dodelitev Zoisovih štipendij so omiljeni in izboljšujejo pravni položaj prosilcev za Zoisove štipendije.

## **3. Ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva**

Predpis nima posledic na tem področju.

## **4. Navedba, da so sredstva za izvajanje zakona v državnem proračunu zagotovljena, če predlog zakona predvideva porabo proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet**

Zagotovitev finančnih sredstev v sprejetem državnem proračunu ni potrebna.

## **5. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenosti predlagane ureditve pravu Evropske unije**

### **5.1 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih**

/

### **5.2 Prikaz ureditve v pravnem redu Evropske unije**

Predlog ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

### **5.3 Prikaz ureditve v posameznih državah članicah Evropske unije**

Nemčija

Zbornik Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) Rutigliano, A. and N. Quarshie (2021), »Policy approaches and initiatives for the inclusion of gifted students in OECD countries« (Rutigliano, A. in N. Quarshie (2021), »Politični pristopi in ukrepi za vključevanje nadarjenih učencev in dijakov v državah OECD«) prikazuje ureditev shem in spodbud za nadarjene dijake in študente, med drugim Zoisovo štipendijo Republike Slovenije. V nobeni ureditvi ni kot pogoj za opredelitev izjemnega dosežka navedeno, da mora biti organizator državnega tekmovanja financiran iz javnih sredstev, da se lahko tako tekmovanje šteje za izjemni dosežek.

[1] OECD Education Working Papers, No. 262, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/c3f9ed87-en>.

Avstrija

Zbornik Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) Rutigliano, A. and N. Quarshie (2021), »Policy approaches and initiatives for the inclusion of gifted students in OECD countries« (Rutigliano, A. in N. Quarshie (2021), »Politični pristopi in ukrepi za vključevanje nadarjenih učencev in dijakov v državah OECD«) prikazuje ureditev shem in spodbud za nadarjene dijake in študente, med drugim Zoisovo štipendijo Republike Slovenije. V nobeni ureditvi ni kot pogoj za opredelitev izjemnega dosežka navedeno, da mora biti organizator državnega tekmovanja financiran iz javnih sredstev, da se lahko tako tekmovanje šteje za izjemni dosežek.

[1] OECD Education Working Papers, No. 262, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/c3f9ed87-en>.

Belgija

Zbornik Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) Rutigliano, A. and N. Quarshie (2021), »Policy approaches and initiatives for the inclusion of gifted students in OECD countries« (Rutigliano, A. in N. Quarshie (2021), »Politični pristopi in ukrepi za vključevanje nadarjenih učencev in dijakov v državah OECD«) prikazuje ureditev shem in spodbud za nadarjene dijake in študente, med drugim Zoisovo štipendijo Republike Slovenije. V nobeni ureditvi ni kot pogoj za opredelitev izjemnega dosežka navedeno, da mora biti organizator državnega tekmovanja financiran iz javnih sredstev, da se lahko tako tekmovanje šteje za izjemni dosežek.

[1] OECD Education Working Papers, No. 262, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/c3f9ed87-en>.

## **6. Presoja posledic**

### **6.1 Presoja administrativnih posledic**

**a) Predpis ima učinek na uvajanje nove obveznosti, spreminjanje ali ukinjanje obstoječe obveznosti.**

- Predpis ima pozitiven učinek na število trenutno veljavnih obveznosti.**

Zakon bo zmanjšal upravna bremena, s katerimi se zaradi kompleksne razlage pogoja sofinanciranja iz javnih sredstev ukvarjajo javna uprava in pravosodni organi v odprtih upravnih in sodnih postopkih.

### **6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki**

Predpis nima posledic na tem področju.

### **6.3 Presoja posledic za gospodarstvo**

**a) Predpis ima še druge učinke na gospodarstvo, ki niso zajeti v odgovorih na predhodna vprašanja.**

- Predpis ima pozitiven učinek na področje gospodarstva, ki morda ni zajet v odgovorih na predhodna vprašanja.**

Zakon ima pozitivne posledice za gospodarstvo, saj spodbuja razvojni potencial mladih in gospodarsko rast Republike Slovenije.

### **6.4 Presoja posledic za socialno področje**

Predpis nima posledic na tem področju.

### **6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja**

Predpis nima posledic na tem področju.

### **6.6 Presoja posledic za druga področja**

Predpis nima posledic na tem področju.

### **6.7 Izvajanje sprejetega predpisa**

Učinek spremembe zakonodaje bomo evalvirali v dveletnem obdobju izvajanja predpisa.

## **7. Prikaz sodelovanja javnosti**

Gradivo ni bilo predmet sodelovanja z javnostjo.

Obrazložitev:

Predlog spremembe zakona ni bil objavljen na spletni strani predlagatelja, ker predlagane spremembe pomenijo manjši poseg v veljavno ureditev, s katerim se odpravlja upravna ovira pri uveljavljanju Zoisovih štipendij. Predlog ne uvaja novih obveznosti za posameznike ali pravne osebe, temveč poenostavlja obstoječo ureditev in izboljšuje pravni položaj upravičencev.

**8. Zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona**

Pri pripravi predpisa ni sodeloval zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba.

**9. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles**

- dr. Anže Logar, minister za delo
- Štefan Kušar, državni sekretar na ministrstvu za delo
- Aleksander Vojčič, v. d. generalnega direktorja Direktorata za trg dela in zaposlovanje

## **II. BESEDILO ČLENOV**

### **Zakon o spremembah Zakona o štipendiranju**

#### **1. člen**

V Zakonu o štipendiranju (Uradni list RS, št. 56/13, 99/13 – ZUPJS-C, 8/16, 61/17 – ZUPŠ, 31/18, 54/22 – ZUPŠ-1, 122/23 in 100/25 – ZUPŠ-2) v 24. členu v prvem odstavku:

- se v prvi in drugi alineji črta besedilo »sofinanciranih iz javnih sredstev,«;
- se v tretji in četrti alineji besedilo »sofinanciranih iz javnih sredstev ministrstva, pristojnega za vzgojo in izobraževanje,« nadomesti z besedilom »izbranih s strani ministrstva, pristojnega za izobraževanje,«;
- se peta in šesta alineja črtata;
- dosedanja sedma do dvanajsta alineja postanejo peta do deseta alineja.

### **PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA**

#### **2. člen**

##### **(uskladitev predpisov)**

Pravilnik o dodeljevanju Zoisovih štipendij (Uradni list RS, št. 35/14, 43/16, 32/17, 44/18, 53/24 in 45/25) in Pravilnik o opredelitvi in uveljavljanju izjemnih dosežkov za dodelitev Zoisovih štipendij na področju visokega šolstva (Uradni list RS, št. 52/24 in 1277/26) se uskladi s tem zakonom v 15 dneh od uveljavitve tega zakona.

#### **3. člen**

##### **(dokončanje postopkov)**

(1) Upravni in sodni postopki za dodelitev oziroma nadaljnje prejetje Zoisove štipendije, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, ki še niso pravnomočno končani, se končajo po tem zakonu.

(2) Ne glede na to spremembo 24. člena zakona se v postopkih za dodelitev ali nadaljnje prejetje Zoisove štipendije za šolsko oziroma študijsko leto 2025/2026 in prejšnja šolska oziroma študijska leta, ki ob uveljavitvi tega zakona še niso pravnomočno končani, kot izjemni dosežek upošteva tudi dosežek, dosežen na državni stopnji selekcijskega ali interesnega tekmovanja, če je bilo takšno tekmovanje v javnem razpisu, veljavnem za šolsko oziroma študijsko leto, za katero je bila vložena vloga, določeno kot ustrezno za uveljavljanje izjemnega dosežka. Izjemni dosežek se določi glede na doseženo število točk, ki je veljalo za navedeno šolsko oziroma študijsko leto.

(3) V postopkih za dodelitev ali nadaljnje prejetje Zoisove štipendije za šolsko oziroma študijsko leto 2026/2027, ki ob uveljavitvi tega zakona še niso pravnomočno končani, se določbe tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, vključno z določbami o točkovanju, uporabljajo ne glede na dan vložitve vloge.

#### **4. člen**

**(začetek veljavnosti)**

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

### III. OBRAZLOŽITEV

#### K 1. členu:

Pogoj, kdo financira določeno tekmovanje, ne sme biti razlog za zavrnitev ali odobritev prejemanja Zoisove štipendije, saj to dolgoročno ruši pluralnost, naprednost, izobraženost in doseganje ciljev družbe, čemur je namenjeno tovrstno štipendiranje. To je namreč investicija v prihodnost države, ki pa ne sme biti politično obarvana in odvisna od ideologije vsakokratne oblasti, ki določa, katere organizatorje državnih tekmovanj bo financirala na podlagi javnih razpisov in tega, komu bo dodelila Zoisove štipendije.

Predlog zakona zato ukinja pogoj sofinanciranja iz javnih sredstev. Pogoji za dodelitev Zoisovih štipendij so zato omiljeni in izboljšujejo pravni položaj prosilcev za Zoisove štipendije.

#### K 2. členu:

Zaradi petega odstavka 24. člena, ki določa, da natančnejšo opredelitev in uveljavljanje izjemnih dosežkov določi minister, pristojen za delo, je predvidena tudi sprememba Pravilnika o dodeljevanju Zoisovih štipendij (Uradni list RS, št. 35/14, 43/16, 32/17, 44/18, 53/24 in 45/25). Prav tako je zaradi šestega odstavka 24. člena, ki določa, da natančnejšo opredelitev in uveljavljanje izjemnih dosežkov na področju visokega šolstva s podzakonskim aktom določi minister, pristojen za visoko šolstvo, predvidena tudi sprememba Pravilnika o opredelitvi in uveljavljanju izjemnih dosežkov za dodelitev Zoisovih štipendij na področju visokega šolstva (Uradni list RS, št. 52/24 in 1277/26).

#### K 3. členu:

Ko posamezniki v skladu s predpisi uveljavljajo določene pravice, še preden je o teh pravicah odločeno, pa pride do sprememb predpisov, ki določajo manj stroge pogoje za uveljavljanje teh pravic, zanje v skladu z načelom zakonitosti velja nova, spremenjena ureditev. To velja toliko bolj, ko se spremenjena ureditev uporablja tudi v primerih, ko so posamezniki neuspešno uveljavljali pravice v skladu s prej veljavnimi predpisi, vendar pa o njihovih pravicah še ni bilo odločeno do uveljavitve oziroma začetka uporabe nove ureditve, saj se s takšnim pristopom varuje tudi načelo enakosti pred zakonom.

Sprememba zakona je omilila pogoje za pridobitev Zoisove štipendije, saj je črtala zakonski pogoj sofinanciranja iz javnih sredstev oziroma javnih sredstev ministrstva, pristojnega za vzgojo in izobraževanje, na izpolnitev tega pogoja pa prosilec za Zoisovo štipendijo ne more vplivati in povzroča nesorazmerno velika upravna bremena ter zavira razvojne možnosti mladih nadarjenih dijakov in študentov. Zato se v skladu z nomotehničnimi smernicami določa, da tudi za te odprte upravne in sodne postopke, ki še niso pravnomočno končani, velja nova milejša zakonska ureditev.

Predlagana ureditev pa ne posega v pravnomočno končana pravna razmerja, ki so varovana s 158. členom Ustave RS, temveč ureja le postopke, ki ob njeni uveljavitvi še trajajo. Namreč zakonodajalec ne more vplivati na obdobje, ki ga sodišča in upravni organi potrebujejo za obravnavo pravnega sredstva oziroma vloge. V nasprotju z načelom enakosti pa bi bilo, če bi se v nadaljevanju za določeno skupino oseb uporabljala prejšnja zakonska ureditev, čeprav da bi nova ureditev že začela veljati.

Ne nazadnje je tovrstna ureditev tudi v javnem interesu, saj omogoča, da se o pravicah za pridobitev Zoisove štipendije odloči na podlagi zakonodaje, za katero je zakonodajalec ocenil, da učinkoviteje uresničuje namen tega štipendiranja. Javni interes je pojmovno podan, ko cilji ukrepa zakonodajalca presegajo interes posameznika in so namenjeni uresničevanju splošne koristi. V obravnavani zadevi je tak cilj neposredno izražen že v zakonski opredelitvi Zoisove štipendije, ki je namenjena dijakom in študentom kot spodbuda za doseganje izjemnih dosežkov ter ustvarjanje dodane vrednosti na področju znanja, raziskovanja, razvojne dejavnosti in umetnosti. Od vsega tega ima korist celotna družba v Sloveniji, pa tudi celotna EU in širše. Zoisova štipendija ni socialni transfer, temveč instrument države za spodbujanje razvoja človeškega kapitala, znanstvene odličnosti, inovativnosti in ustvarjalnosti, zato je v javnem interesu, da se njen namen uresničuje čim bolj učinkovito. Če zakonodajalec ugotovi, da je treba pogoje za pridobitev štipendije spremeniti, je razumno utemeljeno, da se ta nova ureditev uporabi tudi za postopke, ki ob njeni uveljavitvi

še niso pravnomočno končani. Bistveno pri tem je, da zakonodaja s to spremembo ne zastruje pogojev za pridobitev štipendije in ne poslabša položaja posameznika, čigar vloga še ni bila pravnomočno rešena.

Prvi odstavek tako določa splošno in temeljno pravilo, po katerem se vsi upravni in sodni postopki, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, dokončajo po določbah tega zakona. To pomeni, da se črtanje pogoja sofinanciranja iz javnih sredstev uporabi v vseh postopkih, ki še niso bili pravnomočno končani. Drugi in tretji odstavek jasno zamejujeta prehodni režim za določene postopke, pri čemer tudi za te postopke velja jasno pravilo v skladu s prvim odstavkom, da se izpolnjevanja pogoja sofinanciranja iz javnih sredstev ne sme več zahtevati.

**K 4. členu:**

Zaradi prenehanja veljavnosti pogoja sofinanciranja iz javnih sredstev predlog zakona začne veljati že naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.

#### **IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO**

##### **Zakon o štipendiranju**

(Uradni list RS, št. 56/13, 99/13 – ZUPJS-C, 8/16, 61/17 – ZUPŠ, 31/18, 54/22 – ZUPŠ-1, 122/23 in 100/25 – ZUPŠ-2)

#### **24. člen**

##### **(izjemni dosežki)**

(1) Za izjemne dosežke štejejo:

- najvišja mesta iz znanja ali raziskovanja na državnih tekmovanjih, sofinanciranih iz javnih sredstev,
- prejeta zlata in srebrna priznanja iz znanja ali raziskovanja na državnih tekmovanjih, sofinanciranih iz javnih sredstev,
- najvišja mesta iz znanja na državni stopnji selekcijskih tekmovanjih, sofinanciranih iz javnih sredstev ministrstva, pristojnega za vzgojo in izobraževanje,
- prejeta zlata in srebrna priznanja iz znanja na državni stopnji selekcijskih tekmovanj, sofinanciranih iz javnih sredstev ministrstva, pristojnega za vzgojo in izobraževanje,
- najvišja mesta iz znanja na državni stopnji interesnih tekmovanj, sofinanciranih iz javnih sredstev ministrstva, pristojnega za vzgojo in izobraževanje,
- prejeta zlata in srebrna priznanja iz znanja na državni stopnji interesnih tekmovanj, sofinanciranih iz javnih sredstev ministrstva, pristojnega za vzgojo in izobraževanje,
- priznanja za najboljše raziskovalne naloge,
- udeležba in najvišja mesta na mednarodnih tekmovanjih iz znanja, raziskovanja, razvojne dejavnosti ali umetnosti,
- nagrajeno znanstvenoraziskovalno, razvojno ali umetniško delo na državni ali mednarodni ravni,
- objava znanstvenoraziskovalne naloge ali znanstvenega prispevka v strokovni ali znanstveni publikaciji ali zborniku,
- umetniško delo ali drugo delo, ki je dobilo vsaj dve pozitivni strokovni kritiki, objavljeni v različnih tiskanih medijih, dostopnih na območju celotne Slovenije, oziroma je sodelovalo na mednarodni razstavi ali festivalu,
- najvišja mesta na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja na državnih in mednarodnih tekmovanjih.

(2) Vlagatelj lahko za pridobitev ali nadaljnje prejetje Zoisove štipendije ob prehodu med ravni izobraževanja uveljavlja izjemni dosežek iz zadnjih dveh šolskih ali študijskih let iz predhodne ravni izobraževanja, v vseh ostalih primerih pa izjemni dosežek, ki ga je dosegel v času izobraževanja na ravni izobraževanja, za katero uveljavlja Zoisovo štipendijo, pri čemer se posamezni dosežek lahko uveljavlja le enkrat.

(3) Vlagatelj lahko uveljavlja individualni izjemni dosežek oziroma izjemni dosežek, dosežen v skupini, ki šteje največ pet članov.

(4) Kot objava znanstvenoraziskovalne naloge ali znanstvenega prispevka šteje prispevek, ki je objavljen najkasneje zadnji dan pred začetkom šolskega ali študijskega leta, za katerega vlagatelj uveljavlja dodelitev ali nadaljnje prejemanje štipendije in za katerega je predlagan vpis v vzajemno bazo podatkov COBISS najkasneje zadnji dan pred začetkom šolskega ali študijskega leta, za katerega vlagatelj uveljavlja dodelitev ali nadaljnje prejemanje štipendije, ter je vpisan v vzajemno bazo podatkov COBISS pred koncem tekočega koledarskega leta. Objava znanstvenega prispevka mora biti v vzajemni bazi podatkov COBISS označena kot znanstvena ali strokovna v skladu s specifikacijo, ki je določena v tipologiji dokumentov oziroma del za vodenje bibliografij.

(5) Natančnejšo opredelitev in uveljavljanje izjemnih dosežkov s podzakonskim aktom določi minister, pristojen za delo.

(6) Natančnejšo opredelitev in uveljavljanje izjemnih dosežkov na področju visokega šolstva s podzakonskim aktom določi minister, pristojen za visoko šolstvo.

## **V. PREDLOG ZA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA PO NUJNEM ALI SKRAJŠANEM POSTOPKU**

Predlog zakona ukinja pogoj sofinanciranja iz javnih sredstev oziroma iz javnih sredstev ministrstva, pristojnega za vzgojo in izobraževanje. Pogoji za dodelitev Zoisovih štipendij so posledično omiljeni in izboljšujejo pravni položaj prosilcev za Zoisove štipendije.

Predlagana sprememba zakona ureja le manj zahtevne spremembe in dopolnitve Zakona o štipendiranju, zato se na podlagi 1. alineje prvega odstavka 142. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 - odl. US, 111/21, 58/23, 35/24) predlaga, da državni zbor predlog zakona obravnava v skrajšanem postopku.

## **VI. PRILOGE**

Priloge niso priložene.